

LA BELUGA

Bulletin du Club Occitan de Noisy Le Grand - Marne La Vallée

Association n°W932003580 régie par la loi de 1901 - Siret n°79037061300016
30, Rue du Clos - 93 160 Noisy-Le-Grand - Tel : **06 75 80 56 17** cluboc.noisy@gmail.com

Directeur de la publication et rédaction : Patrice ROQUES

Mise en page : Evelyne Lagriffoul

Julhet de 2022

Bulletin N° 113

Editorial

Fin del monde o fin del mes ?

Las eleccions legislativas venon d'ajustar un molonàs de questions sens responsas a la dobtança onte cabussèt lo país. Una èra d'instabilitat e d'imprevisibilitat s'alòga pertot.

Lo desastre ecologic venent foguèt doblidat un còp de mai dins una campanha electorala menada coma un plebiscite sens debat vertadièr, ni per un afichatge de faciada. La necessitat d'una transformacion prigonda (e probable dolorosa) de nòstre biais de viure s'acara a la crenta legitima de fòrça monde que se demandan cossí tendràn còp "fins a la fin del mes".

Perqué se mainar de la "fin del monde" quand la constrencha economica vos estrangola ? E alavetz, perqué pas escotar las serenans de fòrças escuras qu'an triomfat dins mai d'un endrech d'Occitania — coma dins lo nòrd de França — quitament s'amenajan valors democraticas e umanistas ?

O cal afortir mai que mai, la salvagarda de la democracia se pòt pas desseparar del respècte de la diversitat biologica e culturala. Urgéncia ecologica e urgéncia culturala parejan. Devèm propausar una narracion occitana del monde futur, fondada sus las valors d'aculhénça, de convivéncia, de fraternitat.

Devèm convèncer las / los ciutadan.a.s d'Occitania, de França entiera : fin del monde rima ambe fin del mes, las batèstas per rebutar la primièra e las per salvar la fin del mes seràn menadas d'a front, si que non capitarem pas.

Patrici Roques (*dialècte occitan lengadocian*)

Vocabulari : lo mes = le mois - ajustar = ajouter
un molonàs = un gros tas - la dobtança = l'incertitude
cabussar = plonger - s'alogar = s'installer - foguèt = fut

Vocabulari : vertadièr = véritable - ni per = malgré
prigond = profond - lo biais = la façon
s'acarar = s'affronter - fins a = jusqu'à
se mainar = se préoccuper - alavetz = alors
una serena = une sirène - escur = obscur
un endrech = un endroit - quitament = même
afortir = affirmer - mai que mai = plus que jamais
parejar = aller de pair - l'aculhénça = l'accueil
la convivéncia = le vivre-ensemble
convèncer = convaincre - un ciutadan = un citoyen
una batèsta = une bataille - rebutar = repousser
las = celles - d'a front = de front - si que non = sinon
capitar = réussir

AGENDA del Club occitan

Forum de las Associacions de Noisy-le-Grand **dissabte 3 de setembre**

a l'*Espaci Michel Simon*, en centre vila,
avenguda Aristide Briand, de 10 h a 18 h.

Lo Club occitan i tendrà un taulièr coma de costuma,
dins la zòna *Cultures du Monde*, prèp dels Antilheses,
dels Bretons, dels Chineses, dels Tamols etc...

Vocabulari : dissabte = samedi - una avenguda = une avenue
un taulièr = un stand - de costuma = d'habitude

Somari : p.1 : Editorial
p.2 : Letra del president Macron a PQVNL, revirada en òc
p.3-4 : de Gui Matieu : *Lo fraire de ... - Publicitat per lei nonanta ans dau Ricard*. - Oceana Murcia : 1907
p.5 : Liliana Zand : *Liura*
p.6 : de Chantal Demarest : *Lo vièlh marinier*
p.7 : Antologia permanenta : Bernat Manciet, *Sonets*
p.7-8 : Universitats e Escòlas occitanas d'estiu
p.9 : Del costat de las associacions amigas
Quauques cors dins la Talvera parisena - Escambisenoc
Ajudatz las librariás occitanas
Bulletin d'adesion al Club Occitan
p.10 : Publicitats

Letra del president Macron a PQVNL, revirada en òc.

E. Macron (candidat a l'eleccion presidenciala, NDLR)
al collectiu PQVNL (Per que Viscan Nòstras Lengas),
cò de l'associacion *Eltern Alsace*
11 rue Mittlerweg 68025 COLMAR Cedex

Paris, lo 19 d'Abril de 2022
Dona, Sénher,

Avètz plan volgut m'adreçar un corrièr fa qualques setmanas. Desiravi vos respondre personalament, coma candidat per un mandat novèl, per afortir tornar **mon ambicion de promòure las lengas regionalas en França.**

Considèri que las lengas de França son un tresaur nacional e qu'enriquisson nòstra cultura comuna. Dempuèi decennis, la transmission d'aquestas lengas es notadament assegurada per d'associacions, de las qualas lo trabalh remirable es, d'un biais formidable, representat e partejat per vòstre collectiu. Aquestas lengas tròban tanben, e grand gaug, lor plaça dins l'ensenhament public e dins l'ensenhament confessional.

La lei a marcat d'avançadas notablas, coma **l'inscripcion de las lengas regionalas dins lo còdi del patrimòni**, e me'n regaudissi. En seguida de sa censura parciala al subjècte especialament de l'ensenhament immersiù, lo govèrn a pres sul pic las disposicions que s'impausavan per securizar lo cadre d'exercici de las lengas regionalas e per que la dintrada de 2021 se debane en bona intelligéncia. Era important que l'ensenhament en lengas regionalas se posquèsse contunhar coma se fa fins ara e perseguir son desvolopament. Lo novèl Conselh Nacional de las Lengas e Culturas Regionalas formularà proposicions per la presa en compte de las especificitats d'aqueles ensenhaments, e per adoptar los mejans autrejats.

Podètz comptar sus mon accion resolguda per afortir la reconeissença e l'eficacitat de l'ensenhament de las lengas regionalas. En particulier, contunharem de sosténer lo desplegament de convencions entre las collectivitats e las regions, per tal de generalizar l'ensenhament de totas las lengas de França dins lo quadre de l'orari normal dels establiments.

Al delà de lor ensenhament, **facilitarem lor usatge e la proteccion del patrimòni** que las lengas regionalas representan. D'alhors tèni de salutar lo grop Alvan e Ahez que, dins qualques setmanas, representarà França al concors de l'Eurovision, amb una cançon electro-pop en breton. Aquo's ben lo signe que la creacion en lenga regionala sap èstre al rendètz-vos e encarnar nòstre país dins tota sa diversitat. Atanben tornarem estudiar la possibilitat de ratificar la Carta Europenca de las Lengas Regionalas.

Se los Franceses me fan fisança tornarmai, sabi que pòdi comptar sus vòstra mobilizacion per aparar las lengas regionalas que fan l'union de nòstra nacion, tant coma podètz comptar sus ieu per sosténer aqueste movement.

Ambe vosautres. Per vosautres. Per nosautres totes.

Aquò's lo quite candidat Macron que sotalinhèt los passatges en gras

Vocabulari : lo quite = lui – même
sotalinhar = souligner

Vocabulari :

volgut = voulu
afortir tornar = réaffirmer
promòure = promouvoir
enriquir = enrichir
assegurar = assurer
remirable = admirable
partejar = partager
gaug = joie

se regaudir = se réjouir
en seguida = à la suite
lo govèrn = le gouvernement
sul pic = aussitôt
securizar = sécuriser
la dintrada = la rentrée
se debanar = se dérouler
posquèssi = subj. impft de *poder* =
pouvoir - fins ara = jusqu'à maintenant
un mejan = un moyen
autrejar = octroyer

resolgut = résolu
lo desplegament = le déploiement
per tal de = afin de

tèner de = tenir à
sap = sait
atanben = également

far fisança = faire confiance
tornarmai = à nouveau
tant coma = autant que

de Gui Matieu :

Lo fraire de ...

L'Albèrt Micaron a la reputacion de sacher menar seis afaires, es un òme intel·ligent qu'a d'instruccion. Dison d'èu qu'es una tèsta, e aquò es un compliment !

Aqueste 8 de mai es a costat dei personalitats de la comuna, davant lo monuments dei mòrts, per la celebracion de la victòria contra lo nazisme.

Pas luenh d'aquí, sus la plaça, se vèi una polida pichòta veitura flame nòva, una d'aquelei que se pòdon menar sensa lo permés. Coma la regarde, quauqu'un me fai « As vist coma es polida ! Es aquela dau fraire de l'Albèrt Micaron. »

Sabe pron qu'aqueu d'aquí a un fraire de mai de quinze ans de mens qu'èu, un enfant de vielhs. Sariá per aquò qu'es pas un lume coma son ainat. Fuguèt pas capable d'aprendre a legir e posquèt jamai presentar lo permés de condurre. Mai ne sabe pas mai.

Dos jorns plus tard venguère a parlar d'aquelei veitures sensa permés amé mon vesin que n'aguèt una, un temps. Lei gendarmas l'avián arrestat, e l'avián fach bofar dins la bofiga a la sortida dau cafè. Ai pas besonh de vos ne dire mai : li levèron lo permés. Aquí prenguèt lo plec d'anar au cafè amé son tractor, una vielha trapadèla que fasiá de fum e de bruch e finiguèt per calar una bòna fes per totei. Valiá plus ren, ren de ren ! Lo remplacèt, lo temps que deguèt, per una d'aquelei veituretas.

E coma ne parlaviam, aqueu vesin me fai : « Lo fraire de l'Albèrt Micaron, ven de se ne pagar una, se vesias coma es polida ! »

Aqueu paure òme, sarà jamai que « lo fraire de l'Albèrt Micaron », li dison ansin coma s'aviá pas, èu perèu, un pichòt nom !

Ven belèu qu'es pas una tèsta, pecaire !

Gui Matieu/Guy Mathieu (occitan provençal)

Publicitat per lei nonanta ans dau Ricard.

M'imagina de fes que rescontre Jòrgi Rebol e Pau Ricard, assetats en terrassa d'un cafè, pas luenh dau Panier. Se beurián un pastís en charrant provençau. Parlarián de Mistral e de son estatua que sauvèron en la levant de davant lo nas dei nazis que la volián requisicionar, la fondre e ne faire de canons. Son dos poètas, cadun son biais : l'un fai de vèrs sensa relambi, l'autre vos fai tot un pastís d'un beure novèu de son invencion !

E justament es aqueu pastís de Marselha que bèvon, au solèu, tranquiles coma Baptista.

E tot a-n un còp lei vese aquí se demandar l'un a l'autre s'an pas la berluga. Legisson sus una aficha « Ricard, Born à Marseille en 1932 ». Lo Pau se tira un pessuc per èstre segur que pantaia pas, lo Jòrgi se freta leis uelhs. Non ! Si ! Es ben aquò que ditz aquela publicitat per lei nonanta ans dau pastís de Marselha de marca Ricard.

Vocabulari : lo fraire = le frère
sacher = saber = savoir
èu = el = lui

polit = joli
flame nòu = flambant neuf
menar = conduire - vist = vu
sabe = je sais
pron = pro = assez
un lume = une lumière
fuguèt = foguèt = fut
posquèt = poguèt = put
mai = plus

venguère = j'en vins à
amé = ambé/ambe = avec
aguèt = eut - bofar = souffler
la bofiga = le ballon
levar = enlever - prenguèt = il prit
lo plec = le pli, l'habitude
una trapadèla = un piège
calar = caler, s'arrêter - deguèt = il dut

lo vesin = le voisin - pagar = payer
se vesias = si tu voyais
li dison = on l'appelle - perèu = lui aussi
lo pichòt nom = le prénom
belèu = benlèu = peut-être

nonanta = quatre-vingt-dix - de fes = parfois
Jòrgi = Jòrdi = Georges
assetar = asseoir/asseoir
lo Panier = quartier de Marseille
beurián = condit. de *beure* = boire
charrar = causer, converser - lo nas = le nez
cadun = chacun - lo biais = la façon
sens(a) relambi = sans cesse

vese = je vois
la berluga = la berlue
legisson = ils lisent
se tirar un pessuc = se pincer fortement
segur = certain
pantaia = rêver
fretar = froter

E aquí totei dos ensems pican dau ponh sus la taula ! Quenta vergonha !

E tant l'un coma l'autre cridan qu'amarián mai d'èstre bòrnis que de legir aquò. « Born à Marseille ! » .

En de qué rima ? Tròn de Dieu ! s'es possible !

NDLR : Jòrgi Reboul (1901 - 1993), poèta marselhés, fondator de l'associacion occitanista *Lo Calen de Marselha*, fondèt tanben en 1933 ambe Paul Ricard lo *Partit provençau*, que farà partida del *Front popular* en 1936.

Paul Ricard (1909 - 1997) foguèt dins sa joinèssa militant regionalista e autonomista, abans de venir un patron grand mercés a la creacion d'una bevenda coneguda dins lo monde entièr...

picar = taper, frapper
quent = quint = quel
la vergonha = la honte - cridar = crier
bòrni = borgne - lo tròn = le tonnerre

venir = devenir
mercés a = grâce à
una bevenda = une boisson
conegut = connu

d' Oceana Murcia : 1907, poèma en francés, revirat en occitan provençal per **Gui Matieu**

Avèm fach lo vin, lei cuvas son plenas e leis òmes son las. Avèm fach lo vin, nòstei pòchis son vuejas. Avèm fach lo vin mai de pan n'avèm ges. Vese lei bateus sortir dau pòrt, an lo ventre enòrme. Vese lo vin vielhir e leis òmes demorar.

Uèi qu'es dimenche, anirem a Narbona. Cridarem per carrièra nòstra fam, nòstra paura, uèi qu'es dimenche e lo solstici d'estiu.

Lo fuòc de Sant Joan, lo farem pas. Aquesta an la Celha dançarà pas lo començament de l'estiu, lo vilatge se taisarà e lei carrièras saràn vuejas.

Vocabulari : vueja = vide
ges = pas du tout
cridar = crier
la carrièra = la rue
l'estiu = l'été
lo fuòc = lo fòc = le feu

Me dison Lois, lei gèsts ieu leis ai repetats, pleguèrè l'esquina dins la vinha, ai lei mans blusas de vin e lo morre cremat, crenhe lo gèu, la pluèia e la filloxèra. Mai aquest an crenhe perèu la fam. Mei dròlles se fan grands, crenhe lo moment que lo vin nos farà pas manjar. Se lo vin se bèu, nosautres lo manjam perèu. De blad, n'avèm ges, fasèm venir aqueste fruch que pren racina dins aquesta tèrra roja, dins aquesta tèrra dura que nòstreï facturatge la nafran e que jamai florís. Escota, Clemencèu, escota lo tòcasenh dei glèisas e lo crit dau miegjorn que ressona tot bas.

me dison = on m'appelle - plegar = plier -
l'esquina = l'échine, le dos - blusas = bleues
lo morre = le museau, le visage
perèu = aussi
un dròlle = un gosse, un gamin
lo blad = blat = le blé - lo fruch = le fruit
lo facturatge = le labour
nafran = blesser - lo tòcasenh = le tocsin -
una glèisa = une église - ressonar = retentir

Escota Clemencèu, lei maquinas dins la cooperativa son a l'arrèt, escota lei vinheirons que parlan que d'aquò. Nòstreï fremas se tòrcan lei mans davant la sopa clara. En de qué sèrv lo vin se se vend pas ? Sarem dos cents mila dins lei carrièras de la vila que caminarem sornaruts davant lei sordats. Escota, Clemencèu lo son clar dei fusius. E regarda me tombar aqueleis òmes coratjós, mei mans son blusas de vin, lei tieunas rojas de sang.

una frema = una femna = une femme
tòrcer = tordre - caminar = marcher
sornarut = morose, taciturne

Anirai pas plus luenh. Es aquí que finisson lei tèrras cremadas per lo solèu, es aquí que naisson lei chavanas. Anirai pas plus luenh, coneisserai pas la recòrda venènta. Pense a-n aquèu morcèu que mon dròlle plantèt, pense a-n aqueleis oras passadas a regardar lo cèu, a esperar lo moment o a desesperar. Plus ren me fai paura pr'amòr que lo temps s'arrèsta. Regarda, Clemencèu, ai dos traucs roges sus lo costat drech.

anirai = j'irai - cremar = brûler
una chavana = un orage
la recòrda = la récolte
lo cèu = lo cèl = le ciel
esperar = attendre, espérer
pr'amòr que = parce que
un trauc = un trou
drech = dreit = droit

de Liliana Zand :

Liura

En aquela auròra primaverenca, lo ventolet liura los perfums de las flors qu'espandís fins al parçan sens bòla de mon benèstre. Tot nòl la libertat.

Liura soi de quitar lo sòm lanhós e lo despertar pesuc per me'n anar defòra alenar l'aire pur.

Liure es l'aucèl de cantar, ont que siá, son gaug indefectible al solelh naissent, per li dire la benvenguda a l'infinit.

Liura soi de saludar lo cèl prometedor e d'agachar s'afanar l'abelha que me balharà son mèl pel desjunar venent.

Liura es l'abelha de volastrejar e de butinejar amb inchalhença d'un camp a un autre camp, sens se laguiar de çò que se debana a l'entorn.

Liuras èran las gents quand devián cavar lors crosasses dins quales se moriràn ensebelits vius, mentre que lors fraires veiràn pas que la negror de las nivòls pendent d'annadas d'anequeliment ?

Liures los arbres qu'auràn crescut d'aquestas fossassas ricas de lors còsses ?

Liures los aucèls qu'an causit de cantar a plen ganitèl las lausenjas d'aquestas vidas chapladas ?

Liuras, qu'es aquò quand la violéncia se descadena sus las vilas formiguejant d'anmas innocentas ?

Liuras, qu'es aquò, quand las femnas, eroïnas de cada jorn, se mainan tan d'assegurar la subsisténcia coma la subrevivéncia dels dròlles e dels annadits ?

Liures son los òmes de donar la lor vida contra d'autres vidas ?

Liures, qu'es aquò, quand los belegs enlugrants de la chavana an tengut pericla ?

Liure, qu'es aquò, quand lo cortègi dels mòrts es enaigat jol deluvi de fuòc ?

Cossí son uroses los que pòdon fugir dins lo campèstre per i festejar la prima coma una liberacion, quand d'autres son prisoniers de las pèiras ?

Uroses encara son los aucèls que la cançon ne flaira la bonaürança de las sasons que passan, quand d'autres comptan las segondas los desseparant dels eslhauces al fòlzer imminent ?

Seriá liura alavetz l'abelha que trima per gasanhar un pecic de noiridura ?

Quant èri estada benastruga de pas èstre nascuda dins aqueste país per i cavar mon cròs ?

Per quant de temps demorarai pasibla e liura dins mon nís mofle ?

Liura soi encara de córrer per las pradariás per i alenar la redoléncia de las flors novèlas, alara que lo perilh se sarra, qu'es aquò que la libertat ?

**Concors « Au fil de la trame » - Belfòrt de Peiregòrd - 2022 -
Prèmi primièr : Liliane ZAND**

Vocabulari : primaverenc = printanier
liure = libre - un parçan = un endroit
una bòla = une borne
nòler = nòlre = exhiler un parfum
lanhós = soucieux - lo despertar = le réveil
pesuc = pesant, lourd - alenar = respirer
un aucèl = ausèl = un oiseau

lo gaug = la joie
agachar = agaitar = regarder
s'afanar = s'affairer
volastrejar = voler lourdement
l'inchalhença = l'insouciance
se laguiar = se soucier
se debanar = se dérouler

devián = impft de *dever* = devoir
un cròs = un creux, un trou
ensebelir = ensevelir
la negror = la noirceur
l'anequeliment = l'anéantissement
lo còs = le corps - lo ganitèl = le gosier
una lausenja = une louange
chaplàr = massacrer

se desencadenar = se déchaîner
formiguejar = fourmiller
se mainar = s'occuper à / de
la subrevivéncia = la survie
un annadit = une personne âgée
un beleg = un éclair
enlugrar = éblouir
una chavana = un orage
téner pericle = ne pas cesser de foudroyer
enaigar = noyer
lo deluvi = le déluge

flaurar = répandre une odeur
un eslhauç = un éclair
lo fòlzer = la foudre
gasanhar = gagner
un pecic = une pincée

benastruc = chanceux
lo cròs = le creux, la fosse
mofle = moelleux
la redoléncia = le parfum
se sarrar = se rapprocher

de Chantal Demarest :

Lo vièlh marinier

Es setat sus una bòla. Una espatla cap a la mar, una espatla cap al pòrt. Bolèga pas.

Parla pas. Ausís pas res. Sos quites uèlhs, blus coma la mar jos la nèbla, semblan mòrts, que bolègan pas tanpauc. Son pas mòrts sos uèlhs, agachan. Agachan un monde que nosautres podèm pas veire.

Agachan un monde delà la mar, delà l'asuèlh. Benlèu una isla perduda, dins una mar perduda, qu'existís pas que dins lo seu cap. Lai, cèrca de sovenirs, d'imatges nebluses de batèus qu'espèran lo retorn, de vilas desconegudas, d'òmes que contan d'istòrias estranhas que se pòdon pas creire, al mièg de femnas a las ancas largas e aculhentas e a las bocas tròp rojas que dison totjorn los quites mots als òmes totes.

Ensaia de se remembrar. Lo visquèt aquò ? Lo somièt ? Sap pas pus. Los grands aucèls de mar tornejan al dessus de son cap. Cridan per lo desrevelhar, mas dormís pas. Cridan per dire que sos sovenirs son messorguièrs, mas los ausís pas. Cridan per lo far bolegar, mas bolèga pas. I a tant de bruch de vent dins sas aurellhas, de cridals d'aucèls, d'òmes, d'unes tombats a la mar que se poguèron pas tornar trobar. De bruches d'èrsas en colèra e descadenadas, de cadenas rovilhadas que cracinan coma las de las trèvas. Bruches de batèu que craca, quitament se la mar fa la bonaça. Bruches d'alas de gafetas que cagan sus la cobèrta que calrà netejar. Bruches de cridals d'òmes qu'apèlan, qu'ordenan, que juran, que cèrcan bregas, e totjorn, totjorn que roncan la nuèch.

Lo mond passan al costat d'el, l'agachan, mas el los vei pas. Arriba matin e partís quand los liuces del far rajan sus l'aiga negra. Los d'aici, los que son acostumats de lo veire, cada jorn, cada mes, cada an, dempuèi... sabi pas quant, dison qu'es falord. D'autres dison qu'es triste de navegar pas pus, que la mar foguèt sa vida tota. Dison tanben que s'agrada pas a cò d'el; qu'a pas cap de femna, pas cap de dròlle, pas cap d'amic. Degun sap ont demòra. Degun lo vei pas venir. Degun lo vei pas partir.

Ça que la, un jorn li calrà plan partir, coma nosautres totes. Mas el, anarà pas amb nosautres, al paradís o en infèrn. Anarà amb las armas dels mariniers. Pas luènh, i a lo cementèri marinier. De cenotafis. De tombas voidas. De tombas voidas de còsses, mas comolas d'armas de la mar. Degun ne tornèt pas tanpauc, d'aqueste monde dels mariniers, alara, sabèm pas cossí es, mas i son tantes. Sol, el ambe los autres saupràn.

Vocabulari : se setar = s'asseoir / s'assoir
cap a = vers - bolegar = bouger
ausir = entendre - los ... quites = eux-mêmes
la nèbla = la brume, le brouillard
agachar = agaitar = regarder

l'asuèlh = l'horizon
lo seu = son
lai = là-bas
desconegut = inconnu
l'anca = la hanche

se remembrar = se souvenir
visquèt = prétérit de *viure* = vivre
somiàr = rêver
messorguièr = mensonger, menteur - poguèron =
prét. de *poder* = pouvoir
una èrsa = une vague
una cadena = une chaîne
rovilhar = rouiller
cracinar = grincer
una trèva = un fantôme
la bonaça = bonança = le calme plat
una gafeta = une sterne (petite mouette)
cercar brègas = chercher querelle
roncar = ronfler

lo liuç = l'éclair
rajar = rayonner
cada = chaque
falord = fou
foguèt = prétérit. d' *èsser* = *estre* = être
agradar = plaire
cò de = chez
pas cap = aucun.e
degun = personne
sap = elle / il sait

ça que la = pourtant
l'arma = l'âme
voide = vide
comol = plein
el = lui
saupràn = saurà : futur de *saber* = savoir

ANTOLOGIA PERMANENTA

Torna l'estiu com la memòria
deu jorn com un matin de duna espés
bruma abauca com tu s'estanca
ton anca la toa andada de mar
a l'ahautida quan s'acara l'esplendedeira
entau taure atuc d'estelumi
entau brau desbramat
cuu haut tu de frisada
ua pluja d'adara
dont pòrta nombre emé l'ombriu
e sui hitge de peur

Vocabulari : tornar = revenir
deu = del = du - espés = épais
abauc = épais - s'estancar = s'arrêter
la toa = ta - l'andada = la démarche
l'ahautida = la haute mer
l'esplendedeira = la splendeur - acarar = affronter
entau = cap a = vers - atuc = abruti
l'estelum = les étoiles (collectif)
lo brau = lo taure = le taureau
desbramar = ne plus savoir bramer - lo cuu = le cul
la frisada = la risée - ua = una - adara = maintenant
emé = ambe = avec - l'ombrina = les ombres (collectif)
hitge de peur = mort de peur

Bernat Manciet (1923 -2005) Dialècte occitan gascon (Landas)
Sonets , tresena partida, poèma VII, Edicions *Jorn* (1996)

Que òc !
dab la man
que l'escoti qu'èi la man dens
ton còr dens la toa sang puishènça
suu sorelh suus mòrts
e cueisha e l'anar calme com
entaus estius segadeirs
atau los fares a bèths dalhs
qu'ajacan la nueit atau
las illas ne van a las costaladas
alombradas Qu'escoti lo bròs
hombejant que s'eslunha de trica-tròca
de jo
preus eslombrics de calor

Vocabulari : dab = avec
que = particule affirmative (gascon)
puishènça = puissance
suu = sul, sus lo = sur le
la cuèisha = la cuèissa = la cuisse
anar = aller
segadeir = prêt à être moissonné
atau = atal = ainsi
un dalh = un coup de faux
ajacar = coucher - ne van = s'en vont
la costalada = le côteau - alombrat = ombragé
lo bròs = la charrette
hombejar = tituber - de trica - traca = en cahotant
jo = ieu = moi
preus = per los - un eslombric = un éclair

Sonets, tresena partida, poèma XXIV

46ena Universitat Occitana d'Estiu

a Nimes, del 8 al 12 de julhet.

L'UOE es organizada per la MARPOC (Ostal per l'Animacion e la Recèrca Populària Occitana).

Dempuèi cinquanta ans, es demorada un lòc de rencontres e d'escambis per l'occitanisme.

Ongan, lo tèma n'es : ***Volèm gardar lo pais : urgéncias climaticas e lingüisticas.***

Conferéncias, talhièrs, taulas redondas, mòstras a l'entorn dels problèmas ecologics e de proposicions d'accion.

Seradas culturalas e festivas cada ser.

La Tor Manha a Nimes

La participacion a l'UOE es somesa a l'adesion a la MARPOC (15 €).

Tarifa : pels talhièrs, 40 € en mai de l'adesion a la MARPOC.

Per las seradas, 10 €.

Entre-senhas e inscripcion :

MARPOC, 4 carrièra Fernand Pelloutier 30900 Nimes

Tel : 04 66 76 19 09 / 06 32 19 92 67

Fax 04 66 36 71 01 -- marpoc30@gmail.com

Vocabulari : un lòc = un lieu - un escambi = un échange
ongan = cette année - un talhièr = un atelier
una taula redonda = une table ronde
una mòstra = une exposition - una serada = une soirée
cada = chaque

Lenga Viva – Universitat Occitana de La Guèpia (82) del 14 al 16 de julhet

L'Universitat occitana de La Guèpia se sona desenant *Universitat de La Guèpia e de las Gòrjas de l'Avairon*.

Es organizada per l'associacion *Lenga Viva*, ambe la direccion artistica e culturala d'*Escambiar*.

Ongan d'animacions pontualas se faràn dins las ciutats de Sant Antonin, Cailutz (Caylus) e lo vilatge de Varen, per esposar lo país al mai prèp dels pensaments de las / dels estatjant.a.s.

Animacions, concèrts, conferéncias, estagis de musica e de dança.

Entre – senhas : **Associacion Lenga Viva**

site: <https://www.lengaviva.com>

mail: universitat.laguepie@gmail.com

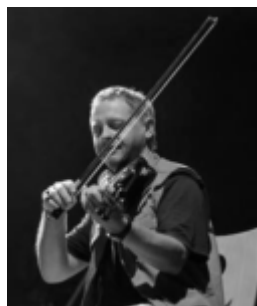
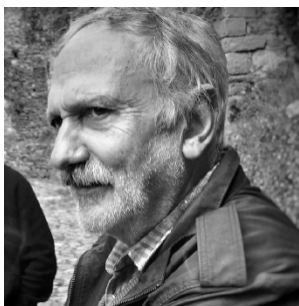
tel: 06 64 77 25 25

Associacion Escambiar

site: <https://www.escambiar.com/>

mail: contact@escambiar.com

tel: 05 61 21 33 05

Cristian-Peire Bedel e Xavier Vidal, intervenents

Vocabulari : se sonar = s'appeler desenant = dorénavant
escambiar = échanger - ongan = cette année
prèp = près - un pensament = une préoccupation
un estatjant = un habitant

Estivada de Rodés del 21 al 23 de julhet

dins un quadre novèl, lo pargue dels Haras ancians, ambe seradas prometeiras :

lo 21 : Cocanha, Alidé Sans, la Mal-coiffée

lo 22 Mauresca (fa establada a Rodés dins son *Occitania Tour*), Goulamas'k e Nux Vomica

lo dissabte 23, per cloure lo festenal, Cortial e Kogane, los Marselheses de la Crau...

e fòrça animacions occitanas pendent las jornadas !

Vocabulari : lo pargue = le parc una serada = une soirée
prometeire = prometteur - una establada = une étape
cloure = clore, finir

Rodés : Musèu Soulages e Catedrala

48 ena EOE (Escòla Occitana d'Estiu) de Vilanuèva d'Òlt 14 - 20 d'agost de 2022

Estagi d'aprendissatge, perfeccionament e practica de la lenga occitana per immersion, per totes e totes : adultes, jovents, dròlles.

Cada jorn, corses normals dins 3 dialèctes : lengadocian, gascon, lemosin, ambe 3 nivèls o ben corses intensius dins 2 dialèctes : lengadocian, gascon, ambe 2 nivèls.

Talhièrs de cant collectiu, conferéncias...

Lo ser, espectacles. Fèsta occitano – catalana

Activitats pels dròlles e jovents :

l'Escoleta d'estiu (de 5 a 9 ans),

l'Escòlados (de 10 a 16 ans).

Participacion " a la carta " : jornada, setmana...

Formacion finançabla dins lo quadre de la formacion professionala.

Inscripcion abans lo 02 / 08 .

Entre-senhas, tarifas e inscripcion :

EOE 16 carrièra de Pujòls

47300 Vilanuèva d'Òlt / Villeneuve - sur - Lot

www.eoe - oc.org - oeo@wanadoo.fr

f@escolaoccitanadestiu - Tel 05 53 41 32 43

Vocabulari : un jovent = un jeune, un ado
un dròlle = un enfant, un gamin - un talhièr = un atelier
divendres = vendredi
una entre - senha = un renseignement - la carrièra = la rue

Del costat de las associacions amigas

Cors de lenga d'òc a Vauréal :

Passarèla de las Lengas e de las Culturas

Corses d'occitan, e activitats culturalas cada diluns (part vacanças escolaras) de 19 h a 21 h 30.

Contacte : Joan Massip, 25 carrièra Amédée de Caix de Saint Aymour 95490 Vauréal

jeanmassip@hotmail.fr Site : <http://pdlc95.free.fr>

Maile : passerelle95@gmail.com Tel : 06 07 88 57 21

Vocabulari : l'èime = l'esprit - diluns = lundi - part = sauf

e Cors d'occitan a París – Ciutat

APER'ÒC

se debanan **cada dimars**, de 19 a 21 oras, a l'Espaci Maurici Solignac, local de la **Fédération des Aveyronnais d'Ici et d'Ailleurs (FAIA)**
44 carrièra Gabriel Lamé 75012 París
m^ò Cour Saint Emilion

Per prene contacte : www.occitanparis.com

maile : lucanni@wanadoo.fr e liliane.zand@sfr.fr

Vocabulari : dimars = mardi

Lo **blòg Escambisenoc** que sa devisa es *La Lenga Es la Clau* publica en occitan lengadocian conselhs per la vida vidanta : d'ortalissa, recèptas de cosina, devinalhas, e informacions culturalas, passejadas en occitan, dins lo plaser renovelat de l'escambi.

Vocabulari : l'escambi = l'échange - la vida vidanta = la vie quotidienne - l'ortalissa = le jardinage - una devinalha = une devinette - una passejada = une promenade

- Son adreça : escambisenoc.org

Un còp per trimèstre (a quicòm prèp) recebètz per la Tela nòstre bulletin **La Beluga**. Mercés de tot còr per vòstre interès e vòstras remarças.

Se volètz recebre pas pus nòstre bulletin, basta nos o dire a l'adreça cluboc.noisy@gmail.com

Vocabulari : a quicòm prèp = à peu près
la Tela = la Toile, Internet - basta = il suffit de

Ajudatz las librariás occitanas

A Tolosa, la librariá **Occitania** prepausa sus plaça e per correspondéncia, un fons occitan fòrça ric.

Catòg sus demanda :
librocc31@aol.com - Facebook
Librerie occitane
46 carrièra del Taure / rue du Taur
31000 Tolosa
tel 05 61 21 49 00
Per las comandas : 05 63 67 31 78
(del diluns al dissabte
10-12 / 14- 18 oras)

A Lemòtges, la **Librariá Occitana**, veirina de l'IEO (Institut d'Estudis Occitans del Lemosin) prepausa dempuèi 1984 libres, musica, DVD occitans. Es tanben un lòc de rencontres e d'animacion. Catòg en linha, comandas de passar sus libraria-occitana.org - tel 05 55 32 06 44

ADESION al Club Occitan per 2022

Lo Club occitan, coma las autras associacions, fa front dins la situacion sanitària dificila que vivèm totas e totes.

Lo podètz ajudar en mandant vòstra escotisson 2022 al clavaire. Per avança, plan mercés !

L'escotisson es de 10€ per una persona e 15€ per un coble.

Cal mandar lo chèc al clavaire : Joan-Maria Bou
20 rue de Conflans - 94220 Charenton-le-Pont
amb

nom :

pichon nom :

adreça :

adreça maile :

PUBLICITATS

A PARÍS

Per trobar informacions occitanas :

lo site "Occitans a París" :

www.occitanparis.com.

L'occitan sul net

	<p>television occitana www.octele.com</p>
---	--

e

<p>1840 camin de Campanier - 30900 Nimes tel : 06 11 35 49 13 te.ve.oc30@gmail.com www.teveoc.com</p>

<p><i>La Tuta d'òc</i>, <i>librariá de l'IEO 31</i> per tot trobar sus la cultura occitana : libres, CD, DVD, accessòris... La <i>Tuta</i> es dubèrta del dimars al dissabte 11h - 14h e 15h - 19h - <i>Ostal d'Occitània</i> 11 carrièra Malcosinat - 31000 Tolosa tel : 05 61 12 30 53 - metrò e parcatge Esquiròl maile/corric : latutadoc@ieo31.com Site : www.latutadoc.com</p>
--

<p>Lo mensual provençal d'informacion bilingüe <i>Aquò d'Aquí</i> Abonament per una annada : 29 euròs Estrangièr : 37 euròs per chèc de mandar a Pascaline Barthélémy 20 baloard Bonniot - 13012 Marselha Maile : aquodaqui@laposte.net Podètz visitar lo site Internet d' Aquò d'Aquí sus : http://www.aquodaqui.info i trobatz articles de legir, entrevistas d'escotar, films de veire, e una letra setmaniera per multiplicar l'informacion e afortir lo debat.</p>

Revista **Cascalhs**

de l'associacion *Parlars d'aici*

97 rue du Royal 30410 Meyrannes

Informacions, jòcs e subretot poèmas

e novèlas en lenga nòstra

Abonament per una annada 15 euròs.

Contacte : cani7@orange.fr e tel 04 66 24 19 88

Site : parlars-d-aici.dreamwidth.org

e radiò : radio16 tabò per la lenga

L'Ostal del Libre d'Orlhac (Aurillac)

l'Ostal del Telh (Pôle occitan),

1 rue Jean Moulin 15000 AURILLAC

tel : 04 71 43 33 69 / 07 69 19 93 03

maile : contact@decouvertes-occitanes.fr

<http://www.decouvertes-occitanes.fr>

L'espaci occitan de Gap

21 carrièra de l'Imprimariá / rue de l'Imprimerie

05000 GAP, present dempuèi mai de vint ans a Gap,

propausa per la venda per correspondéncia un catalòg

fòrça ric de produches culturals occitans :

libres, CD, DVD, bandièras, etc...

Botiga en linha : www.espaci-occitan.com

info@espaci-occitan.com

<p><i>Vocabulari</i> : lo produch = le produit la bandièra = le drapeau</p>
--

<p><i>Per l'estiu, pensatz de crompar de que legir, escotar e gaitar en occitan ...</i></p>	
--	---
